

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

НЕДЕЉА 5. МАЈА 1896.

БРОЈ 19.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину	6 динара
на пога године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТИЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД

А СВЕ КОРСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Управа града Београда саопштила је суду општинском наредбу од 8. ов. месеца № 493, која гласи:

Претписом г. министра унутрашњих дела, наређено је да се ове године 20. априла има отпочети каламњење још не каламњених и ревакцинација богиња свега становништва старијег од 10 година.

С тога суд општински позива све грађане београдске:

1. Да донесу на каламњење (пелцовање) сву своју децу, која до сада нису никако каламњена.

2. Да дођу сва она лица, која или нису до сада никако каламњена, или су каламњена пре 10 и више година.

Каламњење (пелцовање) вршиће се сваке недеље од 3 до 5 часова по подне и то:

1. У згради „Црвеног Креста.“

2. У „Сали Мира.“

3. У згради основне школе, зване Вежбаоница у улици Краљице Наталије.

Сва она лица, која своју децу не донесу или сама на каламњење не дођу ду-

жна су суду општинском поднести уверење од својих лекара, да су прошле године или најдаље пре 9 година с успехом каламњена. У противном случају биће строго кажњени по чл. 21. т. 8. закона санитетског и о чувању народног здравља.

Од стране суда општине београдске № 381. 16. априла 1896. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
18. Априла 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: г.р. М. Штрбич, Јосиф С. Јовановић, Дамјан Стојковић, Стеван П. Поповић, Коста Петровић, М. Миљанић, Драг Стаменковић, Др. Војислав М. Суботић, Сава М. Чевапрвић, Јарослав Безуха, Дим. Довијанић, Јуб. Марковић, Благоје Милошевић, Давид Булић, Др. И. Х. Никодић, Влад. М. Торђевић, Торђе Димитријевић, Д. С. Милутиновић, Никола Бонковић, Сава Ковачевић, Н. Антоновић, Дим. Гавриловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 11. априла о. г. и примљен је без измена.

II

По прочиташу акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 2865, 2866, 2878, 2955, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Тома Радмиловић, Бранко Мирковић и Јован Спасић раденици овд., Никола Павловић обућар и његов шегрт Ђорђе Фелкер; да су доброг владања и сиротног имовног стања Павле Целебић бакалин и Милан Грујић бив. дуванџија.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о сиротном стању и породичном односу.

По прочиташу тих молби АБр. 2900, 3074 и 2649, одбор је изјавио мишљење,

да се Јелени Мицковић овд. удовој, и Катарини Сокол може дати тражено уверење; да је Антонија (Томанија) Стефановић овд. удова, доброг владања и сиротног имовног стања.

IV

Одборник г. Коста Петровић замера, што нису објављене стенографске белешке седница

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВ ТУРАКА

у вези

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

у два дела

написали

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом овашт. Београдске).

(наставак)

Иако он, као врховни вожд, носи свој део одговорности за доживљене несреће, ипак знатан део кривице пада на војводе, који су се трли међу собом и један другог остављали без помоћи и пред неаријателем! А ван сваке је сумње да грамљиву и властољубиву Младену — злом духу Кара-Ђорђеву — припада најзнатнији део те кривице; као и Кара-Ђорђу, који је човеку таквих способности доделио онако важан и угледан положај у управи и одбрани Србије.

Неуспех у одбрани 1813. г. лежи у рђавом плану за одбрану, као и у поце-паности укупне одбранбене снаге српске. А свему томе још треба додати боловање

и дуже одсуствовање Кара-Ђорђа са бојишта; јер је народ већ био навикао на то, па му је његово одсуство јако худило духу и ратоборном распору.

За потпуно разумевање и правичну оцену бегства Кара-Ђорђева, требало би се јаче удубити у душу и осећање његово за то време, као и до највеће тачности проценити моћ, којим је могла на њу утицати околина му са руским консулом Недобом. Како немамо ни од једног знатнијег радника тих дана забележено расположење духова у сурадника тога доба; то и изрицање оцене о томе није далеко од доста смелог нагађања.

С обзиром на боловање и утеџај најближе околине — која је већ била заражена дахом опште пометње и страха — на Кара-Ђорђа, према догађајима може се као поуздано узети: да је у овој прилици 21. септембра 1813. г. од пресудног утеџаја било мишљење кума Недобе. Изношење рада Недобиног, било би голо нагађање, или судећи по поступцима његовим ван сваке је сумње, да је Недоба био тај, који је у последњем тренутку саветовао Кара-Ђорђу да остави Србију —

уљуљавајући га обећавањем руске интервенције, која ће повратити status quo ante (старо стање) чим сврши с Наполеоном I. Да то тврдимо, даје нам права и писмо руског главног команданта из Липиске, у коме обећава скору помоћ; као и факат да је Кара-Ђорђе заједно с Недобом 21. септембра прешао у Аустрију. — Само се тако мора и може да објасни она нагла и загонетна промена у раду и мишљењу Кара-Ђорђеву; и ублажити она тешка оптужба, којом га терете као најглавнијег кривца за све недаће, које Срби претрпеше несрћене 1813. године.

За Кара-Ђорђем нагрну и остale војводе, а за овима узастопце Турци робећи и палећи, кад дођу Београду 4 дана нису смeli ући у празан Београд, зазирићи од Срба. Бегство Кара-Ђорђево⁽¹⁾ било је по-

(1) Ненадовић К. Н. описујући Кара-Ђорђево дјелови вели, да је он у Аустрију прешао да се споразуме(?) превозу народу у Аустрију, испред нападе турске и како га је власт тамошња спречила да се врати Овај писац који о Кара-Ђорђу прича гатке какове се и у средњевековним панегирицима ређе налазе, дosta је тачан у представљању ратних догађаја, и ми смо се њим местима послужили. (Делу је наслов: Живот и дела великог Ђорђа Петровића, Кара-Ђорђа etc. сабро и написао и издо кљ. I. Беч 1883.)

у којима је решавано о статутима безименог друштва, што жели да прими на себе експлатацију електричног осветљења као и седница, у којима је решавано о зајму, — и предлаже да се од сада све стенографске белешке објављују.

Пошто је секретар објаснио, да ће се ове стенографске белешке објавити чим буду готове за штампу, одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 6 одлучио,

да се решавање о предлогу одборника г. Косте Петровића о објављивању стенографских бележака одложи до прве седнице за овом.

Најомена. Пошто је ова одлука донета, г. К. Петровић изјавио је, да одустаје од овог свог предлога а одборник г. Н. Антоновић примио га је за свој.

V

Управник општинске трошарине предлаже, да се за потребу трошаринску набаве четири ваге колесе за четири друмске трошаринске станице и две ваге за мерење живе стоке и то од фабрике К. Шембер и Синова из Беча, чије су ваге најтачније и као најбоље признате.

По прочитању тога предлога, одбор је решио

да се за потребу трошаринску набаве од фирме К. Шембер и Синова из Беча четири колесе ваге и две за мерење живе стоке. Куповна цена њихова и инсталација да се исплати из прихода трошаринских. Одборници г.г. Јуб. Марковић и Милан Милашиновић са машинским инжињером управе водовода да ове ваге прегледају и приме.

VI

Председник износи одбору на решење молбу Петра М. Михајловића закупца цубока, АБр. 3071, да му се учине извесне олакшице; понуду Стојана К. Тодоровића да општина откупи његово имање звано „Империјал“.

Одбор је одлучио,

да се оба ова предмета одложе до прве седнице.

следњи одсудни удар за Србе; народом овлада паника и свак је гледао само себе да сиасе. Узалудан је био сваки покушај од стране неких војвода да народ задрже; јер врло умесно примећује један сувременик ових првих дана: „Народ се је смео, и није умео поверити се и управленија никому више дати.“ За читавих 6 недеља Вујица се држао на Делиграду по бегству Кара-Ђорђеву, ну дознав за несрћено бегство и сам се уклони из Србије.

Али међу многим војводама ипак се нашао један који је остао да дели судбу свога народа, трудећи се да у општој забуни задржи што посаде у Београду, али га у томе преухитре Турци. Кад га један војвода стаде наговарати да и он бега у Аустрију, овај му рече: шта ћу ја да ради у Аустрију, кад бих ја тамо отишao, душма bi ухватио моју жену, моју стару мајку, моје дете и продао bi их у ропство. Не може се бежати од опште несрће“ а после тога оде својој кући — то беше Милош Обреновић доцнији срећни вођ другог устанка српског.

Ну да кажемо још коју о Кара-Ђорђу. По до сада познатим податцима још се не

VII

Председник саопштава одбору, да је Ђура Станојев закупац општинских дућана под читаницом (решење одборско од 12. окт. 1895. АБр. 6133) пренео овај закуп на задругу за подизање домаће индустрије; да је суд општински одобрио овај пренос решењем од 2. Априла 1896. год. АБр. 2505; но како овај закуп траје само до 1. Нов. 1896. год. то је задруга поднела молбу, да се овај закуп продужи до првог новембра 1898. год. пошто памерава, да у ове дућане смести своје израђене предмете.

По прочитању те молбе АБр. 3048, одбор је решио,

одобрава се решење судско од 2. Априла 1896. год. АБр. 2505, којим је пренет закуп општинских дућана под читаницом на задругу за подизање домаће индустрије под погодбама и по цени, како су исти дућани били уступљени Ђури Станојевом решењем одборским од 12. Окт. 1895. год. АБр. 6133.— с тим, да овај закуп има трајати под истим погодбама и по истој ценi до првог Новембра 189-осме године.

VIII

Услед извештаја председника општине, да одборски поверилици, изабрати решењем одборским од 18. Септ. 1895. год. АБр. 6009 још нису поднели извештај о прегледаним рачунима за клање свиња на Чукарици, јер је један од њих престао бити одборник, одбор је решио,

да те рачуне прегледају и поднесу извештај одборници г.г. Др. Н. Х. Николић Јосиф С. Јовановић и Никола Бошковић.

IX

На предлог грађевинског одељења АБр. 990 (ГБр. 203) одбор је одобрио,

да Косара Ж. Југовић може подићи нову зграду у златарској улици по новој регулационој линији но тако, да буде дужна оставити три метра широк пролаз до потпуног регулисања златарске улице.

X

На предлог Мин. Народне привреде АБр. 2178 одбор је решио,

може изрећи коначни суд над Кара-Ђорђем. Ранке се труди да то овим објасни: „Да је он имао да заповеда каквим оделењем војске, или да брани какву тврђаву, ми мислим, да би он показао стару храброст. Али сад, кад он није стајао непосредно према непријатељу, њега је само захватало само расположење разбијених и малаксалних бегунаца; он није могао осећати радост, коју јунаку улева поглед на непријатеља. По што сви они пријатељи, којима је његово ухо стајало отворено, очајавању и мишљању на бегство, и њега је опште расположење захватило и однело. Има људи, који умеју боље стећи, но очувати. Нада на будући добитак, на будућу величину, подстиче их непрестано; страх од губитака одузима им мирну мисао. Ако се не варамо, у општој пропasti мислио је Кара-Ђорђе да себе спасе у сигурне границе, а своја блага да склони под земљу... Његова је дужност била да заложи свој живот за народ, који му је био поверио сву колику срећу своју. Уз то још далеко није било све изгубљено. Бар су се могле тврђаве држати до зиме; могли су се бранити у планинама. Прћаво време и оску-

одобра се српском бродарском друштву, да на обали савској а на месту и размери, означеног у предлогу, може подићи шупу и радионицу но тако, да кад општини то земљиште затреба, да га може од бродарског друштва узети без икакве накнаде или обвезе.

XI

Председник износи одбору на решење молбу Тасе Павловића пескара, за регулисање његовог плаца у Савамалској улици односно отварања нове улице и његовог земљишта, преко кога иде општински канал.

По прочитању те молбе АБр. 545 и извештаја грађев. одељења ГБр. 103, одбор је одлучио,

да се решавање по овој молби одложи за коју доцнију седницу.

XII

Председник извештава одбор, да је одборско поверилиштво, изабрало у седници одборском од 18. Јануара 1896. год. АБр. 794 проучило питање о подизању кланица у заједници са акционарским друштвом за клање и прераду стоке и да је поднело извештај; да је осим тога једно француско друштво поднело понуду, да му се грађење кланица и њихова експлоатација да у концесију.

Одбор је одлучио,

да се за решење овог питања сазове што пре нарочита ванредна седница.

XIII

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да су Браћа Ђорђевић заузели општинског земљишта у Бару Венецији.

Председник је одговорио,

да ће ово заузеће извидети и осигурати општинско земљиште од заузећа.

XIV

На тражење господе одборника, одбор је одлучио,

да се процене имања потребних за регулисање Варош-качије изнесу одбору у првој седници за овом.

дица у храни Турке би собом из земље истерали. И кад ништа не би пошло за руком, бар би се са славом пало.“ Али Ранке иде и даље, па тврди, да у новој српској историји нема земљишта за моралну моћ. Ну умесан је одговор Ристића на то претеривање Ранкеово, кад упозорује на Синђелића, Рајића, на Хајдука Вељка, који „главу даје Крајину не даје.“ „Ако је Кара-Ђорђа издала морална снага, није она издала и Милоша, који је такођер био вођ народни, који је, као човек, могао и сам осећати потребу, да своју главу спасе у сигурне границе, а имао је и блага, које је могао закопати у земљу. Не, он то не чини, но пошто је и Вељко пао, вичући у последњем часу „држте се“, и по што Кара-Ђорђе одлази, Милош остаје, да чека судбину Вељкову, делећи зло и добро са браћом својом.“

Ми се нећемо упуштати у даље опширно описивање судбе Кара-Ђорђеве. Прећи ћемо преко тога како су ћесарско-краљевске аустр. власти оглобили Кара-Ђорђа и његову породицу до голе душе — од госпође Јелене одузели 70 000 дуката — и узели како од Кара-Ђорђа, тако

XV

Председник извештава одбор, да је од г. Чед. Мијатовића срп. посланика у Лондону, дошло опширно писмо, којим се извештава општина, да је фирма В. Хучингзон и Комп. вољна да даде општини зајам у ратама, које би се имале определити али да не може курс повећати нити интерес смањити.

По прочитаву тога писма, одбор је решио, овлашћује се председник општине, да на ово писмо одговори, да одбор жели, да се интерес од 5% смањи па ма курс остао исти (86.66%) и да се зајам преда општини сукцесивно према њеној потреби; да изјави г. Чед. Мијатовићу захвалност од стране одбора, на искреном заузимању за општинске интересе.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
22. Априла 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; присуствовали чланови суда: г. г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић; од одборника били: г. г. Д-р Војислав М. Суботић, Стеван П. Поповић, Јанаћ Константиновић, Д-р Н. Х. Николић, С. Ђ. Јорговић, Сава Ћевајровић, Благоје Милошевић, Никола Бошковић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, М. Милашиновић, Др. М. В. Николић, Дим. Гавриловић, Н. Антоновић, Драг. Стаменковић, Јарослав Бе-зуха, Дим. Милојевић, М. Штрбла, Влад. М. Ђорђевић, Ј. Алкалај, Мих. Павловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. априла 1896. год. и у одлуци КњБр. 237, учињена је измена,

да одборник г. Н. Бошковић није тврдио да су Браћа Ђорђевићи заузели имање општинско него да они подижу према општинском, око свога имања зид и тражи, да се види да ли је том приликом и на томе месту остало општинско земљиште незаузето.

II

По прочитаву акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 3122, 3189, 3147, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

и од осталих војвода, све хартије и писма, па их поврх свега похасили! Нити ћемо се задржати са понудама Хохенцолерна Кара-Ђорђу; већ ћемо поменути само један факат, који би, према околностима, могао бити од пресудна значаја по судбу читавог народа српског у црној 1813. год. То је писмо⁽¹⁾ руског команданта војске под Липиском датирано 16. септембра, које је Кара-Ђорђе примио тек у затвору у Фенеку. У том писму храбри он Кара-Ђорђа да се држи још мало, па ће му они помоћи. Да је којом срећом то писмо Кара-Ђорђе примио пре бегства нема сумње да би му повратило изгубљено присуство духа, и судба нашега народа не би била онако црна као што је, али све је било доцкан. Карактерне су речи једног од војвода Кара-Ђорђевих, који запитан, шта ради Кара-Ђорђе у Фенеку одговара: Шта че да чини? Краи као Фата шту, — одговори Јокић срдито — илаче, и вајка се шта је учинио, али протрчи сад зече! Шта је било — б ло!...⁽²⁾

⁽¹⁾ Ово је још друга писма, која бацају јаку светлост на рад Кара-Ђорђевића, наша академија наука није из извесних узорак хтела да штампа.

⁽²⁾ Споменик XIV. кр. срп. акад. стр. V.

да су доброг владања и сиротног имовног стања Владислав Петровић кожарски помоћник и Љуба Ристић чиновник општине, да му је Ђока Радосављевић овд. непознат.

III

На предлог управе водовода АБр. 3111, одбор је решио,

одобрава се Милану Аћимовићу, машинисти Управе водовода једномесечно осуство од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

IV

Одборник г. Д-р Н. Х. Николић саопштава, да известан грађанин подиже кућу преко пута хотела „Булевара“ и шита, да ли је исти грађанин изискао од општине нивелацијону и регулациону линију. Председник је изјавио,

да ће ствар извидети и учинити шта треба.

V

Председник износи одбору на решење понуду општег друштва за општинске кланице у Француској, поднесену преко г. Н. Манојловића овд. инжињера, да општина уступи поменутом друштву у концесију грађење и експлоатацију модерних кланица у Београду под погодбама, означеним у понуди.

По прочитаву те понуде, одбор је после поименичног гласања са 19 гласова против 1 (2 нису гласали) решио,

да се ова понуда одбaci.

VI

Председник извештава одбор, да је одборско поверишиштво, изабрано у седници одборској од 18. Јануара 1894. поднело свој извештај о тражењу српског акционарског друштва за клање и прераду стоке, да општина са њиме у заједници подигне модерне кланице.

По прочитаву тога извештаја, одбор је после поименичног гласања са 16 гласова против 5 (један није гласао) решио,

да се грађење општинских модерних кланица не може предузети у заједници

У септембру 1814. Кара-Ђорђе се са својима одсели у Русију и настани у Хотину у Бесарабији, где је живео до 1817. год. које се кришом врати у Србију где му по захтеву Турака главу одсеку. Ако у опште може бити речи о Немези, која лагано или посигурно неда да ико остане без заслужене казне, то се и трагична смрт овога див-јунака српског — која у сваког може да побуди само сажалење — може узети као освета Немезина за пренрну 1813. годину, када је Кара-Ђорђе — тако рећи без боја — оставио народ и огњиште своје оним Турцима, које је немилице сатирао и сузијао читавих десет година!

А шта је било са бедним народом српским? Наше је перо и сувише слабо, да престави све оне несреће — ма и у бледој слици — које постигаше народ српски тужне 1813. године. Робљења, отимања и најразноврснија турска недела изливаху се над народом српским, јер разјарени фанатизам турски није се могао лако зајазити, према Србима који су их читавих десет година на све стране тукли. И Бог покара Србе за њихова ранија недела; ако

са српским акционарским друштвом за клање и прераду стоке због тога, што општина није спремна, да овоме послу за сада приступи.

VII

Председник износи одбору на одобрење процене имања, што се имају експропријати за регулацију „Варош Капије.“ Одбор је одлучно,

да се ове процене упуте одборској комисији, изабраној, да се предходно са сопственицима земљишта споразуме о накнади и споразум тај поднесе одбору на решење.

VIII

Услед тога што је последња Народна Скупштина донела допуну закона о експропријацији, да се пре процењивања имања, што се експропришу, има покушати, да се са сопствеником учини споразум односно накнаде, — одбор је решио,

да одборници као одборски повериеници г. г. Драг. Стаменковић, Влад. М. Ђорђевић, И. Козлић, Голуб С. Јанић и Сава Ћевајровић, од сада предходно покушају постићи споразум са сопственицима односно цене за земљиште, што ће се за регулисање вароши експропријати, па тај споразум подносе одбору на решење.

Тројица од њих могу пуноважно ради.

Да се овоме поверишиству упуте на поступак и све до сада извршене а не одобрене процене експропријисаних земљишта.

IX

На предлог председника општине одбор је решио,

одобрава се кредит од двадесет хиљада динара за покриће трошкова за дочек Високих Гостију, на терет готовине општинске.

Одборници г. г. Дим. Милојевић, Н. Бошковић и Сава Ћевајровић да контролишу издатке, што се из овог кредита имају учинити.

се сетимо оне жалосне сече преданих Турака 1807. год. под Београдом, Срби су и сувише овог пута били кажњени за ранја своја недела! Од многих жалосних призора ми ћемо навести онај, како је један турски паша у Нишу на 150 коња — у по 2 котарице — натоварио 150 мушких и 150 женских деце до 10 година, па их са 150 коњоводача послao у Цариград на пешке разним „великашима турским.“ — „Уви жалости моја, који ово пишем.“⁽¹⁾

ГЛАВА ШЕСТА.

Хаџи-Прданова буна.

Стоње Срба под Турцима после пропасти 1813. године. — Узалудно молјакање за помоћ код јевропских сила. — Хаџи-Прдан описао буку у Тамишеви. — Узаше и крај буке. — Неколико речи о Хаџи-Прдану. — Стоње Срба после буке.

Турци прегазивши сву Србију и заузевши најтврђе градове, без икаква отпора толико су се били похасили, да су чак помишљали и на Аустрију да уларају; али кад силен Хуршид сазна за погибију Наполеона I. код Липиске, он се трже и гле-

⁽¹⁾ Споменик XIX. кр. срп. акад. стр. 26.

X

По прочитану молбе Јована Николића овд. златара, одбор је решио,

да се из касе општинске а из партије на издржавање општинске сиротиње издаје молиону Јовану Николићу овд. златару на име издржавања по шесдесет динара месечно од петнаестог априла 1896. године.

XI

Председник извештава одбор, да је решење одборско од 18. априла 1896. г., саопштио г. Чед. Мијатовићу, и да је г. Мијатовић телеграмом одговорио да В. Хучингзон и комп. из Лондона, не могу понудити зајам са мањим интересом од 5% и са већим курсом од 86·66% и тражи, да му се одмах одговори о решењу одбора.

По саслушању овога одбор је решио, да се од В. Хучингзона и комп. из Лондона понуђени сукцесивни зајам са 5% интереса и 86·66% курса одбаци, и да се о томе извести г. Мијатовић.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У целој прошлјој 1895. год.

допутовало 37.037 путника — одпутовало 33.267 путника.

Постојбина приспелих путника :

ПОСТОЈБИНА ПРИСПЕЛИХ ПУТНИКА :													
НОМА		ИЗ СРБИЈЕ		АУСТРО-УГАРСКЕ		ВЕНЕЦИЈА		ЦРНЕГОРЕ		ГРКЕ		ТУРЕЦЕ	
МУШКИ	ЖЕНСКИ												
34905	2168	28504	4656	470	149	125	1230	540	207	117	287	227	342

ЗАНИМАЊЕ ПУТНИКА :

ЗАНИМАЊЕ ПУТНИКА :												
ДОПУТОВАНИ:		РАЗЛИКА:										
У јавним локалима	У приватним станицима	Допутовалих	Отпушталих									
2428	3533	16962	4779	1236	1443	235	824	363	1484	2736	753	297

25. Априла 1896. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

даше да колико толико стиши разбуктале страсти у покореној земљи. Милош Обреновић најзад је покушавао да се брани у Ужици до бољих прилика, али остављен од преплашеног народа мораде и то напустити па се поврати својој кући. Хуршид да би земљу ма како уредио потражи кога од прећашњих главара и избор паде на највићенијег од заосталих војвода, на Милоша Обреновића. Њему Турци обреку обор-кнештво ако се преда и помогне умнити народ. Милош је имао и дара политичка, као што је имао и срце јуначко, и овај Хуршидов корак беше за њу онај зрак светlosti, у коме он виде спаса и за садашњост и за будућност.⁽¹⁾ Он се прими ове значајне понуде и положи у Такову оружје Али-аги Серчесми, делибаши в. везира, после овога овим га в. везир признаде за обор-кнеза. Затим Милош поможе умирити не само свој крај,

наговори остале војводе да се предаду као и он. За пашу београдског би постављен Скојљак Сулејман-паша, који се раније борио са Србима. Неки вићенији Срби буду примљени од Турака у службу. Ну и поред свег тога Турци не мишљаху да се држе одредбе букурешког мира, већ стану уређивати земљу по својој воли. Поврате све раније Турке, и свако важније место поседну најамничком војском, коју су Срби морали издржавати. Одпочну сами купити голему порезу. Погоне народ на кулук, где силен свет од болештине пропаде. А што је најгоре отпочну сами купити крупније и ситније оружје од Срба, чинећи при томе разна насиља. Све то као и сплан притисак, Срби су јако осећали као непрекидну опасност или као срамоту после скорашињих својих победа. Тако стање није се дало дugo сносити.

Сад да видимо, шта су Срби даље радили против насиљног заузећа Србије од стране Турака. У августу 1814. једанаест

(1) Као и раније, тако смо се и у овој глави при излагању држали, Ранке-а, Н. Поповића, Таљандија и других писаца.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

- a) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0·20 д.
 б) За незидан шпархерд 0·20 д.
 в) За узидан 0·40 д.
 г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0·50 д.
 д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
 ћ) За чишћење простог димњака 0·10 д.
 е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима 0·10 д.
 ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи 0·20 д.
 з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0·75 д.

II. Гробарина:

- а) Гроб за децу 7 — д.
 б) Гроб за одрасле 12 — д.
 в) Мала гробница 555·52 д.
 г) Велика гробница III реда 998·93 д.
 д) Велика гробница II реда 1099·93 д.
 е) Велика гробница I реда 1684·57 д.

III. Празњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра 7·00 д.
 б) Од акона 0·35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ
Од 26. априла до 3. маја 1896. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		највећа дин. пр.	најмања дин. пр.
438	Арпадика	10 —	8 —
136	Брашна кукурузна	— —	— —
307	Вина бела (од лит.)	— 70	60
300	Вина црна (од лит.)	— 70	50
2587	Волова	45 —	40 —
314	Вуне не пранс	— —	— —
56	Говеђине	— —	— —
8311	Јабука	40 —	30 —
1240	Јечма	9 50	9 —
90330	Кожа јагњићних	— —	— —
10525	Кожа овчијих	— —	— —
996	Кревча	3 60	3 20
7366	Кромпира нови	50 —	10 —
3585	Кудеље	8 —	7 50
6	Кукуруза	— —	— —
589	Лоја нетопљеног	— —	— —
3319	Лука аршламе	— —	— —
103	Лука прна	15 —	13 —
1309	Масла	140 —	— —
23634	Масти	100 —	80 —
10073	Оваца	11 10	80 —
1300	Пасуља	9 40	9 —
1320	Ракије ком. (од лит.)	— —	— —
8734	Ракије ком. меke „	— 60	50 —
49047	Ракије шљ. јуте „	1 —	90 —
2638	Ракије шљ. меke „	— 45	35 —
80690	Свиња дебелих	55 —	45 —
3180	Свиња средњих	40 —	35 —
1120	Сире	5 —	4 —
2879	Сламе	60 —	50 —
26	Угљена дрвеног	3 —	2 —
1840	Шипарке	7 —	5 —
10000	Шљива сувих	12 —	— —
407	Цемента	26 —	22 —
1600	Сукна	— —	— —
453	Ситнице	— —	— —
1163	Гајтана	— —	— —
4780	Минералне воде	— —	— —
	Чоје	— —	— —
	Раз. ситнице	— —	— —

војвода управе писмо на проту М. Ненадовића и Молера молећи их, да ма шта пораде за олакшање судбине свога народа. У том писму⁽¹⁾ пуном туге и бола, војводе се вајкају што су остављене од Русије и захтевају, у име бољитка народног, да траже помоћи и то што пре „да до конца не будемо истребљени.“ Пуномоћјем од 15. августа овласте против 18 војвода и других вићенијих Срба да моли за помоћ Рузију. Крајем 1844. г. прота је отишao у Беч, где је на бечком конгресу испао од једног до другог изасланика какве силе, и молио и преклињао. О томе свом раду он је оставио верне записи у својим мемоарима⁽²⁾. Али је био худе среће. Кад је испао код Руса чуо је само ехо: завтра, завтра; код Немаца је одјекивало: morgen, morgen (сутра); Енглези су га упућивали Русима и не улазећи у ствар српску.

(Свршиће се)

(1) Ненадовић М. Мемоари, стр. 219—223.

(2) На истом месту, стр. 219—265.